

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Oculus, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. VI. Humorvm Oculi configuratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

4. Vnde fit ut quandoque maioris, quandoque minoris superficiei sphericæ limbus esse queat.

Figura
Araneæ.

Aranea tam anterior quam posterior (nam humor Cristallinus vtraque ex parte eâ præcingitur, uti frequens, solennis atque diligens Anatome prodit (si quis enim exemplum humorem Cristallinum digitis leniter compressum, omnino exprimat, relinquetur vacuus folliculus, cui si culmum indas & suffles, intumescunt membranulæ in ipsissimam Cristallini humoris effigiem) sphericæ videtur esse, anterior suæ maioris quidem sphericæ minor est portio; at posterior, suæ superficiei sphericæ minoris est portio hemisphericæ maior. Vtriusque formam capite sequenti in humoris Cristallini Schemate, contempleris licet, ad litterâ H, & alias passim tam VI. quam VII. capite, &c.

Aranea
tam antè
quâ ponè
tenerrimis
membranulis
amicitur.

Sicut autem Araneam posticam Hyaloides, ita anticam non dissimilis membranula inuestit (experientiâ sedulâ ceste) quæ ambæ Processus Ciliares ad Cristallinum humorem subintrant; quibusque Retinæ finis continuatur, licet frustra aliqui ex inaduertentia repugnent. nam res hæc visu & frequente experientiâ exploratissima habetur.

Ex hæcenus ergo allatis concludas licet, oculum neque sphericè neque vniformiter, sed difformiter rotundum esse.

CONFORMATIO HUMORVM OCVLI, &c.

CAPVT VI.

Trium etiam humorum configuratio è dictis haud difficulter elicitur; Aqueus enim, quia Corneâ, Vuca, Processibus, & Araneâ priore continetur, illorum figuras internas induit. Vnde anteriore sui portione conuexus, secundum Corneam, posteriore concavus, secundum Cristallini insinuationem, existat oportet, in medio infectus & in collum quasi quoddam strangulationis apparet, crassius vel tenuius, pro maiore vel minore Vucae dilatatione, aut coitione; figuram eius habes ad litteras
ABC

ABCDEFGHI, vbi ABC est tunica Cornea; DEF Aranea anterior vel potius Araneæ inuentum nouiter antèrius amiculum; AF & CD Processus Ciliares: A G & HD tunicæ Vucæ sectiones Aqueum humorem in angustum collum constringentes; GH foramen Vucæ, seu pupilla, vbi Aqueus humor constringitur, &c.

Humor Cristallinus visci, aut ceræ colliquefactis more *Cristallini figura.* consistens, figurâ lentis refert, planiorem extimâ, gibbosiore in extimâ extremitate, qualem conspicias ad litteram H, inclusus in sua vesicula tersus lubricus & politus manet, nisi valde crassè contrectetur; relictus indurescit, & sensim adiphaneus, scaber atque friabilis fit, ex amissione continuationis. Expressus lentescit quidem, sed contactus glutinis more adhaerescit, & sic inæqualis atque asper redditur.

Humor Vitreus conuexo-cauus, cavitatem hemisphæricam quasi æquat, similis Cristalli interiori medietati, conuexitate superat quâ Retinæ similis est, eiq; insidet. figuram ipsius bisecti habes

ad litteram I. Hunc humorem continet tunicella *Vitrei figura.* tenuissima Hyaloides dicta, eiusdem cū ipso figuræ. Reliquum est ut de Processibus Ciliaribus aliquid ex professo dicatur.

Processus Ciliares concresecunt ex omnibus penè tunicis; *Processus Ciliares.* eò quod omnium confinia in sese retorqueant, ipsi enim in exitu Sclerodis & Corneæ principio excreti, transuersi in humorem Cristallinum feruntur, omnesq; reliquas tunicas, & Vucam quidem antè, ponè verò Choroidem, Retinamq; intercipiunt, inque Hyaloidem atque Araneam coalescunt, humorem Cristallinum circumcirca apprehendentes; anulum planum circularem, atrū crassiore tunica quacunq; efficiunt, qualis schematio KLM, refertur peripheria conuexâ KLMN Sclerodem, atque Corneam colligant; concauâ OPQ, postquam Araneam tunicellam quasi cingulo quodam succingunt circumcirca, radiatim in Retinam atque Hyaloidem pectinibus seu radijs quibusdam nigris intexuntur ita, ut absque laceratione mutuâ separari requeant.

B 3 Figuram

Figuram Cristallini humoris circumcincti, & Retinæ
 arque Hyaloidis, nec non Araneæ tunicarum, pectine radiofo di-
 screrarum, habes in adiecto schemate R S T V
 X Y Z: in quo R S T V est humor Cristallinus,
 vnà cum Araneæ crassitie, Zona R T subalbicans
 est spissitudo Processuum Ciliarium, ex qua ra-
 diofi pectines vndique descendunt, in Retinam
 implexi, ad X & Y vsque; Hyaloideos & Retinæ
 sectio secundum crassitiem indicatur albo ambitu litteris R X Z
 Y T consignato.

OCVLI HVMANI EIVSQUE PAR- TIVM MAGNITVDO.

CAPVT VII.

Sicut oculi magnitudo in diuersis hominibus diuersa est, ita
 partes eius hæcenus enumeratæ, eandem inter se per omnia
 in quouis oculo rationem non habet, sed quandoque maio-
 rem, quandoque minorem: reperies enim multos homines gran-
 di pupillâ, oculo paruo; & vicissim oculo magno, paruâ pupil-
 lâ, &c. Nihilominus tamen si, ut plurimum accidit, decernere fas
 fit, sequentes fermè magnitudinum proportionem iniri possunt.

Maximus in oculo circulus est is, in quo centrum oculi iacet,
 quod cum centro Sclerodis conuenit. Huius autem circuli dia-
 meter maior est in oculis aduultorum, minor in infantium, in æqua-
 lis tamen & instabilis quantitatis in vtrisque.

Diameter circuli qui Corneâ tunicam tanquã basis termi-
 nat siue Chorda quæ tunicæ Corneæ arcum maximum subtendit,
 latere hexagoni maximo oculi circulo inscripti, vix est minor, la-
 tere tetragoni eidem inscripti vix maior. Mentem meam ex ad-
 iuncto schemate percipies. Ex A oculi atque Sclerodis centro,
 descriptus sit maximus oculi circulus B C D, & sit Chorda B C
 æqualis